

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవ్రతము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, అథ ఏకత్రింశోఽ ధ్యాయః, శ్లోకసారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

వల్గు చిత్రపదం శ్లక్షం యాజ్ఞసేని త్వయా వచః ।
ఉక్తం తచ్చుతమస్మాభిః నాస్తిక్యం తు ప్రభాషసే ॥ 31-1॥

నాహం కర్మఫలాన్వేషీ రాజపుత్రి చరామ్యుత ।
దదామి దేయమిత్యేవ యజ్ఞేః యష్టవ్యమిత్యుత ॥ 31-2॥

అస్తు వాత్ర ఫలం నూ వా కర్తవ్యం పురుషేణ యత్ ।
గృహే వా వసతా కృష్ణే యథాశక్తి కరోమి తత్ ॥ 31-3॥

ధర్మం చరామి సుశ్రోణి న ధర్మఫలకారణాత్ ।
ఆగమాననతిక్రమ్య సతాం వృత్తమవేక్ష్య చ ॥ 31-4॥

ధర్మ ఏవ మనః కృష్ణే స్వభావాచ్చైవ మే ధృతమ్ ।
ధర్మవాణిజ్యకో హీనః జఘన్యో ధర్మవాదినామ్ ॥ 31-5॥

న ధర్మఫలమాప్నోతి యో ధర్మం దోగ్ధమిచ్ఛతి ।
యజ్ఞైనం శంకతే కృత్వా నాస్తిక్యాత్పాపచేతనః ॥ 31-6॥

అతివాదాన్మదామ్యేషః మా ధర్మమభిశంకథాః ।
ధర్మాభిశంకీ పురుషః తిర్యగ్గతిపరాయణః ॥ 31-7॥

ధర్మో యస్యాభిశంక్యః స్యాత్ ఆర్షం వా దుర్బలాత్మనః ।
వేదాచ్ఛాద్ర ఇవాపేయాత్ స లోకాదజరామరాత్ ॥ 31-8॥

వేదాధ్యాయీ ధర్మపరః కులే జాతో మనస్విని ।
స్థవిరేషు స యోక్తవ్యః రాజర్షిర్ధర్మచారిభిః ॥ 31-9॥

పాపీయాన్ స హి శూద్రేభ్యః తస్కరేభ్యో విశిష్యతే ।
శాస్త్రాతిగో మందబుద్ధిః యో ధర్మమభిశంకతే ॥ 31-10॥

ప్రత్యక్షం హి త్వయా దృష్టః ఋషిర్గచ్ఛన్మహాతపాః ।
మార్కండేయోఽప్రమేయాత్మా ధర్మేణ చిరజీవితా ॥ 31-11॥

వ్యాసో వసిష్ఠో మైత్రేయః నారదో లోమశః శుకః ।
అన్యే చ ఋషయః సర్వే ధర్మణైవ సుచేతసః ॥ 31-12॥

ప్రత్యక్షం పశ్యసి హ్యేతాన్ దివ్యయోగసమన్వితాన్ ।
శాపానుగ్రహణే శక్తాన్ దేవేభ్యోఽపి గరీయసః ॥ 31-13॥

ఏతే హి ధర్మమేవాదౌ వర్ణయంతి సదానఘే ।
కర్తవ్యమమరప్రఖ్యాః ప్రత్యక్షాగమబుద్ధయః ॥ 31-14॥

అతో నార్హసి కల్యాణి ధాతారం ధర్మమేవ చ ।
రాజ్ఞి మూఢేన మనసా క్షేప్తుం శంకితుమేవ చ ॥ 31-15॥

ఉన్మత్తాన్మన్యతే బాలః సర్వానాగతనిశ్చయాన్ ।
ధర్మాభిశంకో నాన్యస్మాత్ ప్రమాణమధిగచ్ఛతి ॥ 31-16॥

ఇంద్రియస్థితిసంబద్ధం యదిదం లోకసాక్షికమ్ ।
ఏతావన్మన్యతే బాలః మోహమన్యత్ర గచ్ఛతి ॥ 31-17॥

ప్రాయశ్చిత్తం న తస్యాస్తి యో ధర్మమభిశంకతే ।
ధ్యాయన్ కృపణః పాపః న లోకాన్ప్రతిపద్యతే ॥ 31-18॥

ప్రమాణాద్ధి నివృత్తో హి వేదశాస్త్రార్థనిందకః ।
కామలోభాతిగో మూఢః నరకం ప్రతిపద్యతే ॥ 31-19॥

యస్తు నిత్యం కృతమతిః ధర్మమేవాభిపద్యతే ।
అశంకమానః కల్యాణి సోఽముత్రానంత్యమశ్నుతే ॥ 31-20॥

ఆర్షం ప్రమాణముత్కమ్య ధర్మం న ప్రతిపాలయన్ ।
సర్వశాస్త్రాతిగో మూఢః శం జన్మసు న విందతి ॥ 31-21॥

యస్య నార్షం ప్రమాణం స్యాత్ శిష్టాచారశ్చ భావిని ।
న వై తస్య పరో లోకః నాయుమస్తీతి నిశ్చయః ॥ 31-22॥

శిష్టైరాచరితం ధర్మం కృష్ణే మాస్మాభిశంకథాః ।
పురాణమృషిభిః ప్రోక్తం సర్వజ్ఞైః సర్వదర్శిభిః ॥ 31-23॥

ధర్మ ఏవ ప్లవో నాన్యః స్వర్గం ద్రౌపది గచ్ఛతామ్ ।
పైవః నాః సాగరస్యేవ వణిజః పారమిచ్ఛతః ॥ 31-24॥

అఫలో యది ధర్మః స్యాత్ చరితో ధర్మచారిభిః ।
అప్రతిష్ఠే తమస్యేత్ జగన్మజ్జేదనిందితే ॥ 31-25॥

నిర్వాణం నాధిగచ్ఛేయుః జీవేయుః పశుజీవికామ్ ।
విద్యాం తే నైవ యుజ్యేయుః న చార్థం కేచిదాఘ్నుయుః ॥ 31-26॥

తపశ్చ బ్రహ్మచర్యం చ యజ్ఞః స్వాధ్యాయ ఏవ చ ।
దానమార్జవమేతాని యది స్యురఫలాని వై ॥ 31-27॥

నాచరిష్యన్సరే ధర్మం పరే పరతరే చ యే ।
విప్రలంభోఽయనుత్యంతం యదిస్యురఫలాః క్రియాః ॥ 31-28॥

ఋషయశ్చైవ దేవాశ్చ గంధర్వాసురరాక్షసాః ।
ఈశ్వరాః కస్య హేతోస్తే చరేయుర్ధర్మమాదృతాః ॥ 31-29॥

ఫలదం త్విహ విజ్ఞాయ ధాతారం శ్రేయసి ధ్రువమ్ ।
ధర్మం తే వ్యచరన్కుష్టే తద్ధి శ్రేయః సనాతనమ్ ॥ 31-30॥

స నాయనుఫలో ధర్మః నాధర్మోఽఫలవానపి ।
దృశ్యంతేఽపి హి విద్యానాం ఫలాని తపసాం తథా ॥ 31-31॥

త్వమాత్మనో విజానీహి జన్మ కృష్ణే యథాశ్రుతమ్ ।
వేత్థ చాపి యథా జాతః ధృష్టద్యుమ్నుః ప్రతాపవాన్ ॥ 31-32॥

ఏతావదేవ పర్వాష్టముపమానం శుచిస్మితే ।
కర్మణాం ఫలమాప్నోతి ధీరోఽల్పేనాపి తుష్యతి ॥ 31-33॥

బహునాపి హ్యవిద్వాసః నైవ తుష్యంత్యబుద్ధయః ।
తేషాం న ధర్మజం కించిత్ప్రేత్య శర్మాస్తి వా పునః ॥ 31-34॥

కర్మణాశ్రుతపుణ్యానాం పాపానాం చ ఫలోదయః ।
ప్రభవశ్చాత్యయశ్చైవ దేవగుహ్యాని భావిని ॥ 31-35॥

నైతాని వేద యః కశ్చిద్ ముహ్యంతేఽత్ర ప్రజా ఇమాః ।
అపి కల్పసహస్రేణ న స శ్రేయోఽధిగచ్ఛతి ॥ 31-36॥

రక్ష్యాన్యేతాని దేవానాం గూఢమాయా హి దేవతాః ।
కృతాశాశ్చ వ్రతాశాశ్చ తపసా దగ్ధకిల్బిషాః ।
ప్రసాదైర్మానసైర్యుక్తాః పశ్యంత్యేతాని వై ద్విజాః ॥ 31-37॥

నఫలాదర్శనార్ధర్మః శంకితవోః న దేవతాః ।
యష్టవ్యం చ ప్రయత్నేన దాతవ్యం చానసూయతా ॥ 31-38॥

కర్మణాం ఫలమస్తీహ తథైతద్ ధర్మశాసనమ్ ।
బ్రహ్మ ప్రోవాచ పుత్రాణాం యదృషిర్వేద కశ్యపః ॥ 31-39॥

తస్మాత్ తే సంశయః కృష్ణే నీహార ఇవ నశ్యతు ।
వ్యవస్య సర్వమస్తీతి నాస్తిక్యం భావముత్పజ ॥ 31-40॥

ఈశ్వరం చాపి భూతానాం ధాతారం మా చ వై క్షిప ।
శిక్షస్వైనం నమస్వైనం మా తేఽభూద్ బుద్ధిరీదృశీ ॥ 31-41॥

యస్య ప్రసాదాత్ తద్భక్తః మర్త్యో గచ్ఛత్యమర్త్యతామ్ ।
ఉత్తమాం దేవతాం కృష్ణే మావమంస్థాః కథంచన ॥ 31-42॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
యుధిష్ఠిరవాక్యే ఏకత్రింశోఽధ్యాయః ॥31 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

